

## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยปัจจัยด้านผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้ศึกษาปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่จึงได้ทำการเลือกพื้นที่ดังกล่าวโดยการศึกษาแบบเจาะจง (Purposive sampling) จังหวัดขอนแก่นเป็นศูนย์กลางการพัฒนาทุกด้านของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นประตูสู่อินโดจีน และเป็นศูนย์กลางในการคมนาคมออกสู่ตัวจังหวัดหลายจังหวัด ในภาคอีสานดังนั้นปัจจัยทางด้านผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นสิ่งที่สำคัญที่บ่งบอกในการแก้ปัญหาให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาตำบลอันเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจในการปกครองท้องถิ่นที่ต้องการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกชั้นตอนและรัฐบาลยังมีนโยบายที่จะยกฐานะสภาตำบลขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2541 ผลจากการศึกษาจะเป็นเครื่องมือที่จะพัฒนาให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในรูปแบบที่สมบูรณ์ การดำเนินการวิจัยมีวิธีการตามรายละเอียดดังนี้

#### 3.1 ประชากร (Population)

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวนสมาชิก 5,818 คน

#### 3.2 ขนาดตัวอย่าง (Sample Size)

องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดขอนแก่นในปัจจุบันมี 191 องค์การบริหารส่วนตำบล โดยกลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 องค์การบริหารส่วนตำบล มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 395 คน ซึ่งมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำการสุ่มได้โดยมีสมาชิกที่มาจากการแต่งตั้ง 149 คน และมาจากการเลือกตั้ง 246 คน จากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดทุกคนใน 13 องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ได้

ข้อพิจารณาในการเลือกขนาดตัวอย่างที่พิจารณาจากทฤษฎีความน่าจะเป็น (Probability) แบบ Stratified Random Sampling ตามหลักการของ Yamen Taro : 1973 (อ้างถึงใน สุรพล กาญจนจิตรรา, 2534 : 43) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{N}{1+N(e)^2} \\
 &= \frac{5818}{1+5818(0.05)^2} = \frac{5818}{1+14.545} \\
 &= 374.26
 \end{aligned}$$

n = กลุ่มตัวอย่าง

N = ประชากรศึกษา

e = ค่าระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ

### 3.3 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัด จำนวน 13 องค์การบริหารส่วนตำบลจาก 191 องค์การบริหารส่วนตำบลโดยการสุ่มด้วยวิธีสุ่มหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) ซึ่งมีทั้งหมด 4 ขั้นตอนต่อเนื่องกันดังนี้

**ขั้นตอนที่ 1** การเลือกจังหวัดที่จะศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกเอาจังหวัดขอนแก่น โดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling)

**ขั้นตอนที่ 2** เลือกอำเภอ กิ่งอำเภอที่จะทำการศึกษากำหนดจำนวน 10 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ โดยการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากรายชื่อ อำเภอ กิ่งอำเภอได้อำเภอ และกิ่งอำเภอ ดังนี้คือ

- |                          |                      |
|--------------------------|----------------------|
| 1. อำเภอพระยืน           | 2. อำเภออุบลรัตน์    |
| 3. อำเภอชุมแพ            | 4. อำเภอกระนวน       |
| 5. อำเภอภูผาม่าน         | 6. อำเภอเปือยน้อย    |
| 7. อำเภอเขาสนนกวาง       | 8. อำเภอภูเวียง      |
| 9. อำเภอฆ้องชัย          | 10. อำเภอหนองเรือ    |
| 11. กิ่งอำเภอคำสูง       | 12. กิ่งอำเภอบ้านแฮด |
| 13. กิ่งอำเภอโคกโพธิ์ไชย |                      |

ขั้นตอนที่ 3 เลือก อบต. ที่จะทำการศึกษาจากอำเภอที่ได้รับตามขั้นตอนที่ 2 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากรายชื่ออบต. จากอำเภอที่สุ่มได้จากขั้นตอนที่ 2 อำเภอละ 1 อบต. คือ อบต.พระยืน อบต.โคกสูง อบต.หนองไผ่ อบต.หนองโก อบต.นาฝาย อบต.ขามป้อม อบต.คำม่วง อบต.ทางขวาง อบต. คำแคน อบต. จระเข้ อบต. บ้านโนน อบต. โนนสมบูรณ์ อบต. ชัยสมบูรณ์ (รายละเอียดของอำเภอแสดง อบต.ตามตารางที่ 1)

ขั้นตอนที่ 4 เป็นการเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Random Sampling) โดยเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนตามพื้นที่ในขั้นตอนที่ 3 กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเท่ากับกลุ่มประชากร รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงอำเภอและ อบต. ที่สุ่มได้จากกลุ่มตัวอย่าง

| อำเภอ/กิ่งอำเภอ          | อบต.        |
|--------------------------|-------------|
| พระยืน                   | พระยืน      |
| อุบลรัตน์                | โคกสูง      |
| ชุมแพ                    | หนองไผ่     |
| กระนวน                   | หนองโก      |
| ภูผาม่าน                 | นาฝาย       |
| เปือยน้อย                | ขามป้อม     |
| เขาสวนกวาง               | คำม่วง      |
| แวงน้อย                  | ทางขวาง     |
| มัญจาคีรี                | คำแคน       |
| หนองเรือ                 | จระเข้      |
| กิ่งอำเภอชำสูง           | หนองโก      |
| กิ่งอำเภอบ้านแฮด         | โนนสมบูรณ์  |
| กิ่งอำเภอโคกโพธิ์ไชย     | ชัยสมบูรณ์  |
| รวม 10 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ | รวม 13 อบต. |

ตารางที่ 2 แสดงประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สมาชิกสภาตำบลทุกคนของ อบต. ต่าง ๆ  
ที่ได้เลือกไว้ จำนวน 395 คน ซึ่งเป็นเป้าหมายของการวิจัยดังนี้

| อบต.        | จำนวนหมู่บ้าน | จำนวนสมาชิกสภาตำบล |           |     |
|-------------|---------------|--------------------|-----------|-----|
|             |               | แต่งตั้ง           | เลือกตั้ง | รวม |
| พระยืน      | 14            | 15                 | 22*       | 37  |
| โคกสูง      | 11            | 12                 | 22        | 34  |
| หนองไผ่     | 13            | 14                 | 26        | 40  |
| หนองโก      | 11            | 12                 | 20*       | 32  |
| นาฝาย       | 6             | 7                  | 12        | 19  |
| ขามป้อม     | 9             | 10                 | 18        | 28  |
| คำม่วง      | 10            | 11                 | 12*       | 23  |
| ทางขวาง     | 9             | 10                 | 18        | 28  |
| คำแคน       | 12            | 13                 | 24        | 37  |
| จระเข้      | 14            | 15                 | 18*       | 33  |
| บ้านโนน     | 9             | 10                 | 18        | 28  |
| โนนสมบูรณ์  | 8             | 9                  | 16        | 25  |
| ชัยสมบูรณ์  | 10            | 11                 | 20        | 31  |
| รวม 13 อบต. | 133 หมู่บ้าน  | 149                | 246       | 395 |

\* หมู่บ้านที่อยู่ในเขตสุขภาพิบาลจะไม่มีสมาชิกจากการเลือกตั้ง

### 3.4 หน่วยการวิเคราะห์ (Unit of analysis)

ในการศึกษาครั้งนี้หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ปัจเจบุคคลของสมาชิกองค์การบริหาร  
ส่วนตำบล จังหวัดขอนแก่น

### 3.5 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionair) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์  
แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

#### 3.5.1 การสร้างแบบสอบถามมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1.การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็น  
แนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด

2. จัดสร้างร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาถึงรายละเอียดให้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์และลักษณะของการศึกษาวิจัย

3. นำแบบสอบถามไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ จังหวัดขอนแก่น เพื่อจะได้ทราบถึงข้อบกพร่องและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

4. แบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับกลุ่มประชากรเป้าหมายที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในครั้งนี้ได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มี 12 หมู่บ้าน ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการเลือกตั้ง 24 คน มาจากการแต่งตั้ง 13 คน รวมทั้งสิ้น 37 คน โดยทำการทดสอบทั้งหมด 37 คน

3.5.2 ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้มีทั้งคำถามเปิด และคำถามปิด โดยเนื้อหาแบ่งออกเป็น ส่วนดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่ง ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพครอบครัว ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านปัจจัยความเป็นผู้นำ ที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลโดยใช้หลักเกณฑ์การกำหนดมาตรวัดเป็น 5 ระดับ (Five point Rating Scale) ตามแบบของ Rensis Likert ดังนี้

2.1 ปัจจัยความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะผู้นำเป็นการสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ด้านสติปัญญาซึ่งสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลโดยผู้ศึกษาได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำไว้ 4 ข้อโดยแต่ละข้อมีข้อย่อยคือ คุณลักษณะด้านสติปัญญา 10 ข้อ คุณลักษณะด้านร่างกาย 5 ข้อ คุณลักษณะด้านอารมณ์ 8 ข้อ และคุณลักษณะด้านอุปนิสัย 13 ข้อ

2.2 ปัจจัยความเป็นผู้นำด้านคุณลักษณะด้านผู้ตาม เป็นการสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆของผู้นำทางด้านผู้ตามซึ่งสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลโดยผู้ศึกษาได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ตามไว้ 13 ข้อ

2.3 ปัจจัยความเป็นผู้นำด้านอุดมการณ์ขององค์การ เป็นการสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้นำทางด้านอุดมการณ์ขององค์การ ซึ่งสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลโดยผู้ศึกษาได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของอุดมการณ์ของงานในองค์การไว้ 5 ข้อ

2.4 ปัจจัยความเป็นผู้นำด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร เป็นการสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้นำด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร ซึ่งสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล โดยผู้ศึกษาได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรไว้ 2 ข้อ โดยแต่ละข้อมีข้อย่อยคือ คุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายในองค์กร 5 ข้อ และคุณลักษณะสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กร 6 ข้อ

ลักษณะการประเมินค่าปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ค่าคะแนนเป็น 5,4,3,2,1 ซึ่ง

5=มากที่สุด, 4=มาก, 3=ปานกลาง, 2=น้อย, 1=น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็น ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน อบต. ของสมาชิกสภา อบต. ประกอบด้วย ส่วนวางแผน ส่วนปฏิบัติการพัฒนา ส่วนรับผลประโยชน์ และส่วนประเมินผลการพัฒนา อบต. โดยใช้หลักเกณฑ์การกำหนดมาตรวัดเป็น 5 ระดับ (Five Point Rating Scale) ตามแบบของ Rensis Likert ดังนี้

#### 3.1 การวางแผนพัฒนา อบต.

เป็นการสอบถามระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการยอมรับและระดับการไม่ยอมรับต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาอบต. โดยผู้ศึกษาได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนของ อบต. ปฏิบัติงานพัฒนา อบต. โดยทั่วไปมี 4 ข้อ

#### 3.2 การปฏิบัติตามแผนพัฒนา อบต.

เป็นการสอบถามระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการยอมรับและระดับการไม่ยอมรับต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนพัฒนา อบต.

#### 3.3 การได้รับผลประโยชน์จาก อบต.

เป็นการสอบถามระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการยอมรับและระดับการไม่ยอมรับต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลเกี่ยวกับการได้รับผลประโยชน์จากผลการพัฒนาของ อบต. โดยผู้ศึกษาได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ไว้ 6 ข้อ โดยแต่ละข้อมีข้อย่อยคือ การมีส่วนร่วมได้รับประโยชน์ในด้านสังคม 3 ข้อ การมีส่วนร่วมได้รับประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ 3 ข้อ การมีส่วนร่วมได้รับประโยชน์ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน 4 ข้อ การมีส่วนร่วมได้รับประโยชน์ทางด้านการเมือง 3 ข้อ และการมีส่วนร่วมได้รับประโยชน์ในการบริหาร 2 ข้อ

### 3.4 การประเมินผลงานพัฒนา อบต.

เป็นการสอบถามระดับของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการยอมรับ และระดับของการไม่ยอมรับต่อระดับของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลเกี่ยวกับการประเมินผลงานพัฒนาตำบลของอบต. โดยผู้ศึกษาได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานพัฒนา อบต. ไว้ 3 ข้อ

ลักษณะการประเมินค่าการมีส่วนร่วม เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ค่าคะแนนเป็น 5,4,3,2,1 ซึ่ง

5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคำถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบโดยอิสระเพื่อเป็นข้อมูลที่จะช่วยในการอภิปรายเพิ่มเติมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

### 3.6 การทดสอบแบบสอบถาม

โดยวิธีการนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นมาแล้วมาหาความเที่ยงตรง (Validity) และหาความเชื่อถือได้ (Reliability) ดังนี้

1) หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) แบบ experts judgement โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2) หาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยวิธีการหาความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น หาค่า Coefficient Alpha ของ Cronbach โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มเป้าหมายจริง ที่องค์การบริหารส่วนตำบล พระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 37 คน แล้วนำคำตอบมาหาค่าความเชื่อถือได้ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{Alpha} = \frac{K}{K-1} \left( 1 - \frac{\sum Si^2}{St^2} \right)$$

Si = ความแปรปรวนของคะแนน

K = จำนวนข้อทั้งหมด

St = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

Alpha = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้

จากการทดลองทดสอบความเชื่อถือของแบบสอบถาม ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์

Alpha = 0.97 ซึ่งถือว่าเชื่อถือได้

### 3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.7.1 แหล่งข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลจาก 2 แหล่ง คือ

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บแบบสอบถามจากประชากรตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามที่เตรียมไว้

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารข้อมูลที่มีอยู่แล้วจากทะเบียนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ณ ที่ทำการปกครองจังหวัด (ฝ่ายท้องถิ่น) ที่เกี่ยวกับจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบล และจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

#### 3.7.2 วิธีการเก็บข้อมูล

1) ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดวิธีการจัดเก็บข้อมูลด้วยตัวเองและแนะนำชี้แจงผู้ช่วยนักวิจัยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เทคนิคและวิธีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลโดยคัดเลือกจากข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นที่ประจำอยู่ในส่วนอำเภอต่าง ๆ จำนวน 13 คน จาก 10 อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ โดยจัดเก็บรวบรวมข้อมูลใช้เวลาประมาณ 45 วัน ระหว่างวันที่ 15 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ 2541

2) การจัดเก็บข้อมูล แจกแบบสอบถามให้ผู้ช่วยนักวิจัยทั้ง 13 คน นำแบบสอบถามให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในวันประชุม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประจำเดือนของอำเภอ โดยให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตอบแบบสอบถาม โดยมีผู้ช่วยนักวิจัยเป็นผู้อธิบายและแบบสอบถามส่วนหนึ่งมอบให้กำนันผู้ใหญ่บ้านนำแบบสอบถามไปแจกแก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและส่งกลับผู้วิจัยโดยมีเจ้าหน้าที่จากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ช่วยในการตามเก็บแบบสอบถาม ปรากฏว่า สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จำนวน 395 คน

### 3.8 การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเสร็จเรียบร้อยแล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาบรรณาธิการ (Edit) แปลงข้อมูลที่ได้มาเป็นรหัสตัวเลข (Coding Form) เพื่อให้สามารถประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปสำหรับวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC<sup>+</sup> (Statistics Package for the social Science/ Personal Computer)

### 3.9 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ค่าสถิติเป็นค่าเฉลี่ยและร้อยละเพื่ออธิบายสถานภาพของผู้ตอบคำถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่ออธิบายระดับความเชื่อมั่นปัจจัยด้านความเป็นผู้นำของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่ออธิบายระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ตอนที่ 4 เกี่ยวกับปัจจัยด้านความเป็นผู้นำที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลคือ

ทำการวิเคราะห์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความเป็นผู้นำกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า ไคสแควร์ (Chi-Square) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สำหรับการแปรผลข้อมูลจากค่าเฉลี่ยเลขคณิต เพื่ออธิบายระดับความเชื่อด้านปัจจัยด้านความเป็นผู้นำในตอนี่ 2 และอธิบายระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบลในตอนี่ 3 ได้ใช้หลักเกณฑ์ตามช่วงของค่าเฉลี่ยที่กำหนดดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2528:153)

|                     |             |                       |
|---------------------|-------------|-----------------------|
| ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 | แปลความหมาย | อยู่ในระดับมากที่สุด  |
| ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 | แปลความหมาย | อยู่ในระดับมาก        |
| ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 | แปลความหมาย | อยู่ในระดับปานกลาง    |
| ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 | แปลความหมาย | อยู่ในระดับน้อย       |
| ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 | แปลความหมาย | อยู่ในระดับน้อยที่สุด |

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างทำการวิเคราะห์หาค่าสถิติเป็นร้อยละเพื่ออธิบายความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยด้านความเป็นผู้นำกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานพัฒนาตำบล